

MAGISTRI ALANI

DE INSULIS

DE INCARNATIONE CHRISTI

RHYTHMUS PERELEGANS

Quo divinum id opus omnes artium liberalium regulas aspernatum fuisse perquam ingeniose cecinit.

418NOTA. — Rhythmus hunc una cum alio subjuncto, defusa hominis natura, ex Ms. codice Bibliothecæ abbatiæ Marchianensis, ord. S. Benedicti, publicavit Joannes Buzelinus, Societ. Jesu, in sua Gallo Flandria, tom. I, cap. 7, ubi recte advertit, duos hos Rhythmos Auctoris sui ingenium, ejusdemque pios animi sensus egregie patefacere.

Grammatica.

Exceptivam actionem
Verbum Patris excipit,
Dum deludit rationem,
Dum naturam decipit :
Casualem dictionem
Substantivum recipit,
Actioque passionem
In hoc verbo concipit.
In hac Verbi copula
Stupet omnis regula.

Rhetorica.

Peregrinas a natura
Nominis positio
Cum in Dei transit jura
Hominis conditio.
Novus tropus in figura,
Nova fit translatio,
Novus color in junctura,
Nova fit constructio.
In hac Verbi copula
Stupet omnis regula.

Arithmetica.

Dum ab uno non recedit,
Alteratur unitas,
Dum in unum se concedit,
Unitur alteritas :
In diversum idem cedit,
In idem diversitas,
Suum tamen non excedit
Limitem simplicitas.
In hac Verbi copula
Stupet omnis regula.

Musica.

Dum Factoris et facturæ
Mira fit conjunctio,
Quis sit modus ligaturæ,

A

419 Quis ordo, quæ ratio,
Quæ sint vincla, quæ juncturæ
Qui gunphi, quæ unio,
Stupet sui fracto jure
Musica proportio.
In hac Verbi copula
Stupet omnis regula.

Geometria.

Suæ artis in censura
Geometra fallitur,
Dum immensus sub mensura
Terrenorum sistitur.
In directum curvatura
Circuli convertitur,
Sphæram claudit curvatura,
Et sub ipsa clauditur.
In hac Verbi copula
Stupet omnia regula.

B

Dialectica.

Inter locos locum nescit
Locus a contrariis,
Sui locum obmutescit
Exceptum ab aliis :
Fit elinguis, obstupescit,
Fallitur in propriis,
Et de suis erubescit
Logica fallaciis
In hac Verbi copula
Stupet omnis regula.

C

Astronomia.

Solis lumen nube tectum
Nubis sub velamine,
Nostræ carnis fert objectum,
Nec hebet in lumine :
Nostrum vergit in defectum
Sol ortus in Virgine.

In defectu dans effectum
Lumen in caligine.

A

In hac Verbi copula,
Stupet omnis regula.

Magistri Alani Rhythmus alter, quo graphice natura hominis fluxa et caduca depingitur.

Omnis mundi creatura,
Quasi liber, et pictura
Nobis est, et speculum.
Nostræ vitæ, nostræ mortis,
Nostræ status, nostræ sortis
Fidele signaculum.
Nostrum statum pingit rosa,
Nostræ status decens glosa,
Nostræ vitæ lectio.
Quæ dum primo mane floret,
Defloratus flos effloret
420 Vespertino senio.
Ergo spirans flos exspirat,
In pallorem dum delirat,
Oriendo moriens.
Simul vetus et novella,
Simul senex et puella
Rosa marcet oriens.
Sic ætatis ver humanæ
Juventutis primo mane
Restorescit paululum.
Mane tamen hoc excludit
Vitæ vesper, dum concludit
Vitale crepusculum.
Cujus decor dum perorat
Ejus decus mox deflorat
Ætas, in qua defluit.

B

Fit flos fenum, genima lutum.
Homo cinis, dum tributum
Homo morti tribuit.
Cujus vita, cujus esse,
Pœna, labor, et necesse
Vitam morte claudere.
Sic mors vitam, risum luctus,
Umbra diem, portum fluctus
Mane claudit vespere.
In nos primum dat insultum
Pœna mortis gerens vultum,
Labor mortis histrio.
Nos proponit in laborem,
Nos assumit in dolorem;
Mortis est conclusio.
Ergo clausum sub hac lege,
Statum tuum, homo, lege,
Tuum esse respice.
Quid fuisti nasciturus;
Quid sis præsens, quid futurus,
Diligenter inspice.
Luge pœnam, culpam plange,
Motus fræna, fastum frange,
Pone supercilia.
Mentis rector et auriga
Mentem rege, fluxus riga,
Ne fluant in devia.

C

NOTA. — Rhythmus de BB. Virgine, qui scribitur haberi in Bibliotheca cœnobii S. Martini Tornaci, de verbo ad verbum habetur in fine libri v Anticlaudianii; ideoque hic non repetitur.

DOCTRINALE MINUS

ALIAS

LIBER PARABOLARUM

MAGISTRI ALANI DE INSULIS.

AD LECTOREM.

421 Libri hujus elegantiam, et utilitatem, sufficienter tibi, lector, probant multiplices ejus editiones et illustrationes; nam, cum primo Daventriæ, anno 1492, typis excusus, in lucem productus esset, tantam mox nominis claritatem consecutus est, ut eruditissimis commentariis Latinis, illustratus, anno 1501, Lugduni prælii beneficium obtinuerit, præfixo compendio Vitæ auctoris, magistri Alani de Insulis, in parvo folio. Anno iterum 1516, Lipsiæ impressus prodiiit in quarto, sed sine commentariis. Denique, etiam in rhythmos Gallicos translatus, et commentariis moralibus ejusdem idiomatis honoratus, anno 1536, Parisiis excusus fuit, in 16, typis Dionysii Janot; idque in gratiam Caroli VIII Francorum regis, ut initio operis testatur ipsemet commentator: qui tamen nomen suum non exprimit, uti etiam nec commentator Latinus. Pro hæc autem editio ad ornanda, omnium horum editionum exemplaria habui, præterquam Lipsiensis. Quæ, in